

ಪಟಾಕಿ ಕಾನೂನುಗಳು

1. ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಪಟಾಕಿಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ತರಲು 'ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಅಂಡ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಷಿವ್ಸ್ ಸೇಪ್ಟಿ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್' ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬೇಕೇ ಬೇಕು.
2. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪಟಾಕಿ ಸುಡುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿರುವ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ಮಂಡಳಿ'ಯ ಆದೇಶವನ್ನು ವಜಾಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೇ ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ವಜಾ ಮಾಡಿದೆ.
3. ಆಯಾ ಊರಿನ ಗಾಳಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸೂಚ್ಯಂಕ (Air quality index – AQI) ಆಧರಿಸಿ ಪಟಾಕಿ ಸುಡುವುದೋ ಬಿಡುವುದೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದಿದೆ.
4. ಪಟಾಕಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳಿರುವ ಜಾಗದ 'ಎಕ್ಸೂಜಿ' ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
5. ದೆಹಲಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1ರಿಂದ ಜನವರಿ 2022ರ ವರೆಗೆ ಪಟಾಕಿ ಸುಡುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಿಂಧಿಯ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬ ಆಚರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಮರಾಠರ ದೊರೆ ಪೇಶ್ವೆ ಸವಾಯ್ ಮಾಧವರಾವ್‌ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. 1790ರಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಬಂದ ಬಾಣ ಬಿರುಸು ತಟ್ಟೆ, ಕೋಲ್ಕತ್ತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತಗಾರರೆದುರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪಟಾಕಿ ಹೊಡೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದ್ದ. ಅಂದಿನಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಗ್ರಿ ಬಳಸಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಲಾಯಿತು.

ಆಗ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಪಟಾಕಿಗಳು ದುಬಾರಿಯಾದ್ದರಿಂದ ರಾಜರು ಮತ್ತು ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತಷ್ಟೇ. ಯಾವಾಗ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೋಲ್ಕತ್ತದಲ್ಲಿ ಪಟಾಕಿ ತಯಾರಿಸುವ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೋ, ಅಂದೇ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಪಟಾಕಿ ಸಿಡಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಶಿವಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಪಟಾಕಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಬೃಹತ್ ಉದ್ಯಮ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನಿಗೂ ಪಟಾಕಿ ಹೊಡೆಯುವ ಸುಯೋಗ ಬಂತು. ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ವಾರ್ಷಿಕ 10 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವ ಉದ್ಯಮ 8 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡಿದೆ. ಪಟಾಕಿ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡವರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿಯಷ್ಟಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪಟಾಕಿಗಳು ಶಿವಕಾಶಿಯಿಂದ ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ರಫ್ತಾಗುತ್ತವೆ.

ದೀಪಾವಳಿ ಮತ್ತು ಪಟಾಕಿ ಸಿಡಿತಿ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದೀಪಾವಳಿಯನ್ನು ಐದು ದಿನ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ದಿನ ಅಂಗೆಡಿ ಮತ್ತು ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ, ಸುಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿ, ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ, ಮುಂದಿನ

ಒಡಿಸ್ಸಾ ರಾಜ್ಯದ ಗಜಪತಿ ಪ್ರತಾಪ ರುದ್ರದೇವ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವಾಂಸ (1497-1529) ರಚಿಸಿದ 'ಕೌತುಕ ಚಿಂತಾಮಣಿ' ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಟಾಕಿ ತಯಾರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಬಳಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇತ್ತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ಬಿಜಾಪುರದ ಸುಲ್ತಾನ ಆದಿಲ್ ಶಾ ತನ್ನ ಆಸ್ಥಾನ ಮಂತ್ರಿಯ ಮಗಳ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಪಟಾಕಿ ಸಿಡಿಸಲೆಂದು ಆಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಇತಿಹಾಸಕಾರ ಸಚಿನ್ ಚಂದ್ರ 'ಮಿಡೀವಲ್' ಇಂಡಿಯಾ - ಫ್ರೆಂ ಸಲ್ವನತ್ ಟು ಮೊಘಲ್ಸ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹದಿನಾರನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದ ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಲೇಖಕಿ ದುರತೆ ಬರ್ಬೋಸ, ಗುಜರಾತಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜೋಡಿಯ ಮದುವೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಜನ ನರ್ತನ ಮಾಡಿ ವಧೂವರರನ್ನು ರಂಜಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಪಟಾಕಿ ಬಾಂಬ್ ಸಿಡಿಸಿ, ರಾಕೆಟ್ ಹಾ ರಿ ಸಿ ದ್ಧನು ತಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ

ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಅಂದಿನ ಗುಜರಾತ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಟಾಕಿ ತಯಾರಿಕೆ ಘಟಕಗಳಿದ್ದವು ಎಂಬುದನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಟಾಕಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ 8ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲೇ ಇತ್ತು ಎಂಬ ಉಲ್ಲೇಖ ವೈಶಂಪಾಯನನ 'ನೀತಿಪ್ರಕಾಶಿಕ' ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಪಟಾಕಿ ತಯಾರಿಸುವ ಕುರಿತು ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇತಿಹಾಸಕಾರ ಕೌಶಿಕ್ ರಾಯ್ ಬೆಂಕಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಗನ್‌ಪೌಡರ್ ಅಥವಾ ಅಗ್ನಿಚೂರ್ಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲೂ ಪಟಾಕಿ ಬಳಕೆಯ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಹದಿನಾರನೇ ಶತಮಾನದ ಖ್ಯಾತ ಮರಾಠಿ ಕವಿ ಏಕನಾಥರು 'ರುಕ್ಮಿಣಿ ಸ್ವಯಂವರ' ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ರುಕ್ಮಿಣಿಯರ ಮದುವೆಯ ದಿನ ಜನ ಪಟಾಕಿ ಸಿಡಿಸಿ ಹೂವಿನಕುಂಡಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಸಂಭ್ರಮಿಸಿದ್ದನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹದಿನೆಂಟನೇ ಶತಮಾನದ ವೇಳೆಗೆ ಹಲವು ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಪಟಾಕಿ ಸಿಡಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಶುರುವಾಯಿತು. ರಾಜಸ್ಥಾನದ 'ಕೋಟ'ದ ರಾಜ ಮಹದ್‌ಜಿ

